

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi
DYDDIAD	13 Tachwedd 2018
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	W. A. Stockford Harbwrfeistr Aberdyfi

H1. Materion Mordwyo

- H1.1. Pob blwyddyn, mae Tŷ'r Drindod, yr Awdurdod Goleudai Cyffredin, yn cynnal archwiliad annibynnol ar bresenoldeb a swyddogaeth y cymhorthyddion mordwyo a gofnodwyd yn harbyrau Gwynedd a phob dwy flynedd bydd yr un Awdurdod yn cynnal archwiliad annibynnol o'r holl systemau, prosesau a chofnodion a gedwir am y cymhorthyddion mordwyo yn harbyrau Gwynedd gan gynnwys gwirio'r holl gofnodion cynnal a chadw.
- H1.2 Ddydd Iau, 12 Ebrill 2018, daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i gynnal archwiliad o'r systemau, y prosesau a'r cofnodion cynnal a chadw a gedwir gan y Gwasanaeth. Yn dilyn yr archwiliad gwelwyd fod yr holl gofnodion ynghylch y marciau mordwyo yn Aberdyfi mewn trefn.
- H1.3 Ddydd Mercher, 15 Awst 2018, daeth arolygydd o Dŷ'r Drindod i Harbwr Aberdyfi i gynnal archwiliad o bresenoldeb corfforol a swyddogaeth y cymhorthyddion mordwyo yn yr harbwr. Gwelwyd bod pob un o'r cymhorthion yn Aberdyfi yn iawn ac yn gweithio'n iawn.
- H1.4 Ar hyn o bryd, mae dau '*Local Notice to Mariners*' yn weithredol yn Harbwr Aberdyfi
- H1.5 Nid yw Bwi Starbord 'Bar' Rhif 1 (FI G 5s) 52°32.377'N 004°04.860'W a Bwi Starbord Rhif 3 'South Spit' (Qk FI G) 52° 32.290'N 004° 04.637' W, yn eu lleoliad ar hyn o bryd.
- H1.6 Yn ystod y flwyddyn, newidiodd cwrs sianel fordwyo Harbwr Aberdyfi yn sylweddol gan symud tua'r gogledd. Wrth ragweld y byddai'r sianel fordwyo'n symud ymhellach, gosodwyd bwi starbord dros dro yn lle bwi 'South Spit' Rhif 3, gan dynnu sylw at yr angen am y Bwi 'Bar' Rhif 2 tymhorol.
- H1.7 Mae'r Gwasanaeth yn archwilio'r sianel yn rheolaidd ar lanw isel i geisio sicrhau bod y cymhorthyddion mordwyo yn y lle mwyaf addas. Gall hyn fod yn waith heriol yn sgil y newidiadau cyson i'r sianel.
- H1.8 Wrth i'r sianel fordwyo barhau i symud, bellach mae trefniadau wedi'u rhoi mewn lle â chontractwr angorfeydd i ddychwelyd y Bwi 'South Spit' Rhif 3 i'r sianel ac ail-osod y bwi 'Bar' Rhif 1. Unwaith y bydd hyn wedi'i wneud, bydd y bwi starbord dros dro yn cael ei dynnu o'r sianel.
- H1.9 Dymuna'r Gwasanaeth bwysleisio pwysigrwydd cysylltu â swyddfa'r harbwr yn Aberdyfi i gael gwybodaeth gyfredol am ddiogelwch mordwyo.

H2 **Materion Gweithredol**

- H2.1 Bu i'r tywydd da a ddaeth â chyfnodau maith o heulwen o ddiwedd mis Ebrill i fis Awst y tymor hwn ddenu nifer o ymwelwyr i'r harbwr a'r traethau cyfagos. Mae'r llifeiriant o ymwelwyr i'r ardal wedi cadw'r staff yn benodol brysur dros gyfnod yr haf.
- H2.3 Gwelwyd nifer tebyg i'r llynedd o lestrau yn ymweld o harbyrau lleol, megis Cei Newydd, Aberystwyth, Porthmadog a Phwllheli. Roedd hefyd yn braf gweld llestrau yn ymweld o farina Glasson Basin ar yr Afon Lune, Sir Gaerhirfryn ac o Nice yn Ffrainc.

H3 **Cynnal a Chadw**

- H3.1 Gwnaed gwaith cynnal a chadw ar y bwiau sydd yn y sianel fordwyo. Roedd angen amnewid dwy gadwyn godi ar farc starbord rhif 5 a marc starbord rhif 7.
- H3.2 Roedd angen prynu Marc Arbennig Melyn newydd (marciwr 4 not) ar ôl archwilio'r bwi presennol, pan welwyd fod hwnnw wedi'i ddifrodi fel nad oedd yn gwneud synnwyr yn ariannol i'w drwsio. Mae'r bwi wedi'i osod yn y sianel fordwyo yn y lleoliad 52°32.469N 004°02.861'W.
- H3.3 Yn dilyn archwiliad yn gynharach yn y flwyddyn, cynhaliwyd gwaith cynnal a chadw ar yr angorfeydd ymwelwyr yn yr harbwr. Ar gyfer y tymor nesaf, bydd angen dau fwi angori 'Hippo' newydd a chadwyni codi cysylltiedig ar gyfer yr angorfeydd ymwelwyr.
- H3.4 Bydd yr Harbwrfeistr yn cyflwyno'r rhaglen waith cynnal sydd i'w chwblhau yn harbwr Aberdyfi yn ystod y cyfnod mis Hydref 2018 - mis Chwefror 2019. Gofynnir am adborth gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch unrhyw waith arall fydd angen ei ystyried a'i gynnwys yn y rhaglen waith.

H4. **Materion Eraill**

- H4.1 **Arwyddion diogelwch.** Ar y cyd â'r RNLI, cynhaliwyd adolygiad manwl o'r holl arwyddion diogelwch yn ardal Aberdyfi a Thywyn. Mewn ymateb i'r archwiliad ac ar y cyd â'r RNLI, mae arwyddion diogelwch bellach wedi'u gosod yn Aberdyfi a Thywyn. Rhagwelir y bydd angen symud yr arwyddion oddi ar eu safle yn ystod y gaeaf, er mwyn lleihau'r potensial y bydd tywydd garw yn eu difrodi.
- H4.2 **Llwyfan Cerdded Pren.** Mae mesurau wedi'u rhoi yn eu lle ar ffurf ysgolion tywod i gynorthwyo â mynediad dros y twyni tywod i'r traeth, wrth aros am y rhan o'r llwybr cerdded pren sydd wedi pydru i gael ei waredu, sydd i'w wneud fel rhan o raglen waith y gaeaf.
- H4.3 Mae dyfodol y llwybr cerdded pren yn ansicr ar hyn o bryd, yn enwedig o ystyried y cyfyngiadau cyllidebol. O ganlyniad, mae'r gwasanaeth yn ystyried pob opsiwn posib ac yn ddiolchgar am y cynigion o gymorth sydd wedi'u derbyn ynghylch y strwythur. Yn yr interim, mae'r Gwasanaeth wedi cynnal yr ysgolion tywod i ddarparu mynediad i'r traeth dros y twyni tywod, a bydd yn parhau i wneud hynny.
- H4.3 **Tir Comin / Storio - gwastraff.** Cyn i waith gael ei wneud gan y Gwasanaeth, gwnaed cais i'r personau a oedd ag eitemau ar y tir i dacluso eu hardaloedd a gwaredu eitemau

nad oeddynt eu heisiau nac yn eu defnyddio bellach. Mae'n siomedig nodi nad yw hyn wedi'i wneud hyd yma. Yn fwy siomedig byth, mae aelodau penodol o'r cyhoedd yn parhau i waredu deunyddiau gwastraff ar y safle dan sylw.

Rydym wedi cymryd mesuriadau perthnasol o'r ardal er mwyn mynd ati i ffensio. Rydym wedi ceisio arweiniad ynghylch yr oergelloedd sydd wedi'u gwaredu ar y tir a gobeithio y bydd modd gwaredu'r gwastraff asbestos sydd ar y tir erbyn diwedd mis Rhagfyr ac y bydd y ffens wedi'i chodi erbyn diwedd mis Ionawr 2019. Yn ogystal, bydd staff y gwasanaeth yn mynd i'r safle fel rhan o'r rhaglen waith dros y gaeaf, er mwyn clirio unrhyw ddeunyddiau gwastraff a llystyfiant sydd wedi gordyfu.

H4.4 Ochr y cei. Mae'r staff yn parhau i fod wedi ymrwymo i wella taclusrwydd ardal yr harbwr. Hyd yma, mae oddeutu 90 cawell pysgota wedi'u tynnu oddi ar ochr y cei. Yn dilyn ymgynghoriad â'r gweithredwyr masnachol sy'n gweithio o'r harbwr ac yn dilyn gwaith i wella'r compownd fel y nodwyd uchod, bydd mwy o gewyll pysgota ac offer yn cael eu symud o ochr y cei i'r compownd.

H4.5 Cynwysyddion yn yr Harbwr. Yn dilyn pryderon a godwyd ynghylch cyflwr nifer o'r cynwysyddion a ddefnyddir i storio offer ar dir gyferbyn â'r Clwb Hwyllo, rydym bellach wedi cael enwau a chyfeiriadau'r bobl sy'n gyfrifol am gadw offer yn yr harbwr. Mae'r Gwasanaeth Morwrol wrthi'n ceisio arweiniad gan Adain Eiddo'r Cyngor o ran Trwydded ddrafft i reoleiddio math, swm a chyflwr yr offer sy'n cael ei storio ar y tir.

H4.6 Bryn Llestair (Picnic Island) Bu'n rhaid cau'r bont dros reilffordd Arfordir y Cambrian sy'n rhoi mynediad i Fryn Llestair, a hynny am resymau diogelwch. Ar hyn o bryd, mae'r gwasanaeth yn disgwyl am adroddiad strwythurol ar gyflwr y bont, cyn y gwneir penderfyniad pellach ynghylch ei ddyfodol. Mae'r Gwasanaeth yn ymwybodol ac yn ddiolchgar am y cynigion o gymorth sydd wedi'u derbyn gan sefydliadau lleol o ran cynnal y strwythur.

H5. Digwyddiadau

Cynhaliwyd y digwyddiadau a ganlyn yn Harbwr Aberdyfi yn 2018:-

- Digwyddiad a drefnwyd gan y Grŵp Gweithredu Lleol ar Bysgodfeydd (FLAG)
- Dyfi Fest, y dathliadau Gŵyl y Banc mis Awst blynyddol a gynhelir ar ochr y cei.
- Digwyddiadau a gynhaliwyd gan Glwb Hwyllo Dyfi, yn unol â'r calendr hwyllo
- Digwyddiadau glanhau traethau a gynhaliwyd gan grwpiau megis y Tywyn Beach Guardians, trigolion Aberdyfi a thîm o Beirianwyr Sky TV a gafodd wared ar swm mawr o wastraff traeth rhwng Tywyn ac Aberdyfi.